

Onderwerp Financiering Warmtestad WKO installaties Stadshavens en Suikerzijde
wensen en bedenkingen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050 Bijlage(n) 0 Ons kenmerk 8429-2024
Datum 24-01-2024 Uw brief van Uw kenmerk

Geachte lezer,

Met de vaststelling van het herziene Bodemenergieplan Stadshavens Eemskanaalzone op 4 oktober 2023 en het Warmteplan De Suikerzijde Groningen op 29 november 2023 heeft uw raad de keuze gemaakt tot de aansluiting van de nieuwbouw in De Suikerzijde en Stadshavens op door WarmteStad aan te leggen collectieve WarmteKoudeOpslag (WKO) installaties ten behoeve van verwarming en koeling.

In totaal zal er door WarmteStad een bedrag van 32,0 miljoen euro worden geïnvesteerd in de aanleg van WKO-installaties in De Suikerzijde en 37,6 miljoen euro ten behoeve van de WKO-installaties in de Stadshavens. De investeringen worden gedekt uit aansluitbijdragen en de (tarieven van de) levering van warmte en koeling. Wel is er sprake van benodigde voorfinanciering. Ten behoeve van de voorfinanciering heeft WarmteStad leningen aangevraagd bij de gemeente.

Wij zijn voornemens om de volgende leningen aan WarmteStad te verstrekken (De Suikerzijde) of te verhogen (Stadshavens) ten behoeve van de aan te leggen WKO installaties:

- een kasgeldfaciliteit¹ met een kredietlimiet van 7,0 miljoen euro ten behoeve van WKO Suikerzijde met een looptijd van 1 april 2024 tot en met 31 maart 2027 onder nader te stellen voorwaarden en zekerheden;
- de kredietlimiet van de aan WarmteStad ten behoeve van de investering in WKO Stadshavens verstrekte kasgeldfaciliteit te verhogen van 4 miljoen euro naar 6,5 miljoen euro onder nader te stellen voorwaarden en zekerheden, waarbij het al lopende contract wordt omgezet in een nieuw contract met een looptijd tot en met 31 maart 2027.

¹ Kasgeldfaciliteit = een faciliteit waarbij kortlopende leningen mogen worden opgenomen en afgelost, maar waarbij het totaal van de uitstaande leningen nooit hoger mag zijn dan de kredietlimiet.

Om de volgende redenen hebben wij als voorwaarde voor de kredietverstrekking gesteld dat er uiterlijk 31 maart 2027 een herijking van deze financiering plaatsvindt:

- De mogelijke oprichting van een Waarborgfonds voor de Warmte in de komende jaren, leidt tot gunstiger financieringscondities² voor warmtebedrijven. Ook als dat op te richten fonds alleen gaat gelden voor warmtenetten in bestaande bouw, zullen de financieringscondities voor WarmteStad als geheel veel gunstiger worden.
- Gezien de rol die warmtenetten en WKO-installaties spelen in de warmtestrategie van de gemeente in de verdere toekomst (denk ook aan de eventuele verdere uitbouw van het warmtenet na fase 2a), is het voor de gemeente, in verband met de beheersing van de schulddispositie, solvabiliteit³ en risico's, van groot belang om andere partijen (m.n. banken) een rol te laten spelen in de financiering van WarmteStad en alleen bedragen als vreemd vermogen (of eigen vermogen) beschikbaar te stellen als dat echt noodzakelijk is voor het realiseren van het publieke belang. Als hetzelfde kan worden bereikt met financiering door derden verdient dat, i.v.m. de grootte van het totaal van de gemeentelijke investeringsopgaven, de voorkeur.
- Er is dan meer duidelijk over het daadwerkelijk realiseren van de doelstellingen uit de business cases⁴ m.b.t. WKO-installaties en warmtenetten, incl. die m.b.t. financiële kengetallen.

Bij de herijking dient te worden beoordeeld:

- Welke financieringsvorm, mede in het licht van het totaal van de ontwikkelingen m.b.t. de financiering van WarmteStad, het meest gewenst is voor de vervolgfianciering, (deels) eigen vermogen, (deels) vreemd vermogen of (deels) hybride vermogen⁵.
- Of het mogelijk is om vervolgfianciering van derden (m.n. banken) te verkrijgen en of dit mogelijk is zonder borgstelling/garantie of met een borgstelling/garantie van een (nieuw) waarborgfonds of van de gemeente.
- Of de doelen uit de business cases tot dan toe behaald zijn.
- Bij een verlenging van de gemeentelijke financiering: welke aanpassingen van de kredietlimieten nodig zijn om de business cases af te ronden.

Wij willen graag benadrukken dat we bij de herijking alle opties onderzoeken, maar dat er wel een reële kans bestaat dat de gemeentelijke financiering verlengd moet worden. Als de gemeente gedurende de hele looptijd van de business case zorgt dient te dragen voor de financiering, dan kan die verlenging, op basis van de huidige business cases duren tot 2045 (De Suikerzijde) en 2047 (Stadshavens). Ook dient er in geval van gemeentelijke vervolgfianciering na de herijking in 2027 rekening gehouden worden met een (verdere) verhoging van de kredietlimieten voor De Suikerzijde met 4,5 miljoen euro en voor Stadshavens met 2 miljoen euro.

² Financieringscondities = het rentepercentage en andere leningsvoorwaarden.

³ Solvabiliteit = het eigen vermogen uitgedrukt als een percentage van het balanstotaal.

⁴ Business case = een overzicht van alle opbrengsten, kosten en kasstromen die voortvloeien uit een investering met een berekening van het rendement van die investering.

⁵ Hybride vermogen = een vorm van vreemd vermogen die voor een deel eigenschappen van eigen vermogen heeft.

Volgvel 2

Effect op baten/lasten gemeente

De trekkingen⁶ op de te verstrekken kasgeldfaciliteiten zullen door de gemeente worden gematcht⁷ met aan te trekken leningen. Daarmee wordt het renterisico voor de gemeente uitgesloten. Wel is er het risico dat WarmteStad opgenomen leningen niet kan terugbetalen. In verband daarmee wordt een risico-opslag van 0,75 % bovenop de gemeentelijke inleenrente in rekening gebracht. Die opslag leidt netto tot een baat in de gemeentelijke rekening in de komende jaren van gemiddeld circa 36 duizend euro.

Effect op solvabiliteit gemeente

Op basis van de nu te verstrekken maximale bedragen van de kasgeldfaciliteiten voor Suikerzijde (7 miljoen euro) en Stadshavens (2,5 miljoen verhoging van de huidige kredietlimiet) is er sprake van een oplopend negatief effect op de solvabiliteit van de gemeente tot afgerond 0,1 % in 2027. De in de begroting 2024 voor dat jaar verwachte solvabiliteit komt dan uit op 11,1 % in plaats van 11,2 %.

Effect op weerstandsvermogen gemeente

Voor de al lopende kasgeldfaciliteit WKO Stadshavens is het benodigde weerstandsvermogen vastgesteld op 8 % van de kredietlimiet van het verstrekte bedrag van 4 miljoen euro, oftewel 320 duizend euro. De in de investeringsvoorstellen opgenomen business cases zijn qua risicoprofiel vergelijkbaar (het verschil is dat naast warmte ook koude geleverd zal gaan worden). De nieuw te verstrekken kasgeldfaciliteiten van in totaal 9,5 miljoen euro leiden tot een aanvullend benodigd weerstandsvermogen van 8 % van 9,5 miljoen = 760 duizend euro. De dekking daarvan kan plaatsvinden uit het programma Groningen geeft energie. De financieel technische uitwerking daarvan (waaronder de toevoeging aan de Algemene Reserve) zal dan worden meegenomen bij de begrotingswijzigingen over het eerste kwartaal van 2024.

⁶ Trekking = een lening die wordt opgenomen binnen een kasgeldfaciliteit.

⁷ Matchen = het aantrekken van een lening om daarmee het renterisico van een te verstrekken lening af te dekken.

Volgvel 3

Totaaloverzicht verstrekking eigen vermogen en vreemd vermogen door gemeente aan Warmtestad

In de volgende tabel wordt het totaal van het door de gemeente aan WarmteStad verstrekte eigen en vreemd vermogen zichtbaar gemaakt, voor en na de verstrekking van de extra kasgeldfaciliteiten ten behoeve van de WKO-installaties in Stadshavens en De Suikerzijde:

TABEL OVERZICHT VERSTREKKING VERMOGEN DOOR GEMEENTE AAN WARMTESTAD

Reeds verstrekt:	Vreemd vermogen (kasgeldfaciliteiten)	Eigen vermogen	Totaal door gemeente verstrekt eigen en vreemd vermogen
1. WKO Stadshavens project (warmte)	€ 4.000.000,- kredietlimiet (stand per 9 januari 2024: € 1.200.000,-)		
2. Warmtenet Noordwest fase 1		€ 7.000.000,-	
3. Agiostorting Warmtenet Noordwest		€ 4.300.000,-	
4. Voorziening in verband met geothermie		-€ 2.929.000,-	
5. Omzetting WKO-lening in Agio Kapitaal		€ 4.625.000,-	
6. Additionele Agiostorting t.b.v. WKO		€ 1.500.000,-	
7. Werkkapitaal WKO overig	€ 750.000,- kredietlimiet (stand per 9 januari 2024: € 0,-)		
8. Kapitaal Eigen Vermogen Warmtenet Noordwest fase 2a		€ 14.000.000,-*	
<u>Totaal reeds verstrekt</u>	<u>€ 4.750.000,- kredietlimiet (stand per 9 januari 2024: € 1.200.000,-)</u>	<u>€ 28.496.000,-</u>	<u>€ 33.246.000</u>
<u>Nu voorgestelde besluiten:</u>			
9. <u>WKO De Suikerzijde</u>	<u>€ 7.000.000,-</u>		
10. <u>WKO Stadshavens verhoging kredietlimiet</u>	<u>€ 2.500.000,-</u>		
<u>Totaal generaal</u>	<u>€ 14.250.000,-</u>	<u>€ 28.496.000,-</u>	<u>€ 42.746.000</u>

- Dit betreft de maximale verstrekking van eigen vermogen ten behoeve van Warmtenet Noordwest fase 2a cf. het raadsbesluit van 12 juli 2023. Dit maximale bedrag geldt alleen als Waterbedrijf Groningen geen eigen vermogen stort ten behoeve van fase 2a. Op basis van de besluitvorming tot nu toe is de verwachting dat Waterbedrijf Groningen € 3.500.000,- zal storten, waarmee de eigen vermogen storting door de gemeente ten behoeve van fase 2a naar verwachting uitkomt op € 10.500.000,-.

Volgvel 4

Verstrekking tijdelijk rekening courant krediet warmtenet Noordwest fase 2a

Hierbij informeren wij u tevens over de uitwerking van uw besluit van 12 juli 2023 tot het verstrekken van een maximaal bedrag van 14 miljoen aan eigen vermogen aan WarmteStad ten behoeve van Warmtenet Noordwest fase 2a. Het traject van waardering en toekomstige governance (verdeling zeggenschap, vermogen en winst tussen Waterbedrijf Groningen en gemeente) van WarmteStad loopt momenteel. De aandeelhouders laten zich adviseren door een gespecialiseerd extern bureau. Over de uitwerking van de uitkomsten van dit advies zullen we u nader via een afzonderlijke collegebrief informeren. Het totale traject neemt meer tijd in beslag dan oorspronkelijk verwacht. We verwachten dat de uiteindelijke storting van het eigen vermogen uiterlijk 30 juni 2024 plaats zal vinden. Om tot 30 juni 2024 tijdelijk te kunnen voorzien in de liquiditeitsbehoefte van WarmteStad, hebben we op 28 november 2023 besloten om samen met Waterbedrijf Groningen een achtergesteld tijdelijk rekening courant krediet aan WarmteStad beschikbaar te stellen met een kredietlimiet van maximaal 8,1 miljoen euro vanuit de gemeente en 3,5 miljoen euro vanuit Waterbedrijf Groningen.

Op basis van het Treasurystatuut 2020 stellen wij u graag in de gelegenheid tot het kenbaar maken van uw wensen en bedenkingen alvorens tot de verstrekking van de leningen ten behoeve van de WKO-installaties voor De Suikerzijde en Stadshavens over te gaan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.